

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksb.: Maria L. Seivåg
e-post: fmnomse@fylkesmannen.no
Tlf: 75531605
Vår ref: 2018/1668
Deres ref: «REF»
Vår dato: 16.04.2018
Deres dato: «REFDATO»
Arkivkode: 542.1

Oppsummering av brevkontroll: Risikovurdering ved kjemisk avlusning ved utvalgte lokaliteter i Nordland

Fylkesmannen i Nordland viser til brevkontroll sendt ut 7.3.2018 med frist for innlevering 23.3.2018. Kontrollen ble sendt ut til syv selskap, og etter en innvilget søknad om utsettelse hadde vi mottatt besvarelser fra alle selskap den 28.3.2018. For hvert selskap har vi bedt om dokumentasjon tilhørende to-seks av deres lokaliteter.

Om kontrollen

Fylkesmannen er på generelt grunnlag bekymret over den effekten kjemiske avlusningsmidler kan ha på ytre miljø. De siste årene har det kommet frem kunnskap som tilsier at enkelte legemidler og kombinasjoner av legemidler kan ha svært stor negativ effekt på krepsdyr, men det gjenstår fremdeles mye forskning på effekten av gjentatt bruk og langtidseksposering under konsentrasjonsgrensen for dødelighet. Ut fra foreliggende kunnskap er Fylkesmannen spesielt kritisk til bruken av flubenzuroner (di- og teflubenzuron) og kombinasjonen av midler som inneholder azametifos og deltametrin/cypermethrin. Vi viser til brevkontrollen datert 7.3.2018 for ytterligere detaljer om disse midlene.

Basert på data fra BarentsWatch og informasjon innhentet fra Mattilsynet valgte Fylkesmannen tilsynsobjekter ut fra hvor det er registrert bruk av de ovennevnte legemidlene i perioden 2014-2017. Vi har i denne brevkontrollen kontrollert selskapenes risikovurdering av bruk av kjemiske avlusningsmidler med hensyn på ytre miljø, samt eventuelt tilhørende handlingsplaner. Kontrollen må anses som en stikkprøve, siden vi ikke har en fullstendig oversikt over bruken av disse midlene. Det kan være aktuelt å foreta en tilsvarende kontroll på andre lokaliteter i fremtiden.

Om dato for ny eller oppdatert risikovurdering

Flere av risikovurderingene som Fylkesmannen har fått inn under brevkontrollen er daterte dokumenter. Tre av disse er registrert som ny og/eller endret i etterkant av brevkontrolldato den 7.3.2018. Vi anser det som en reell mulighet at en eller flere av disse ikke eksisterte før brevkontrollen, og har vurdert om disse risikovurderingene skulle ekskluderes fra vår vurdering.

Siden Fylkesmannen ikke har spesifisert at risikovurderingene som leveres inn måtte være datert, og det heller ikke er mulig å lese ut fra dokumentene om endringene er små eller

store (skrivefeil eller funksjonelle endringer), har Fylkesmannen imidlertid kommet frem til at vi må ta i betraktning alle risikovurderinger slik de foreligger i besvarelsene. I senere brevkontroller vil vi presisere at det må kunne dokumenteres når de etterspurte delene av internkontrollen er endret, og at endringer må være datert tidligere enn brevkontrolldato for at dokumentene skal tas i betraktning.

Resultater av kontrollen

I rapport utstedt til hvert enkelt selskap beskriver Fylkesmannen hvordan vi har vurdert risikovurderingen og om vi har gitt avvik eller anmerkning basert på mangler. Funnene kan oppsummeres som følger:

Selskap	Resultat
Eidsfjord Sjøfarm AS	Ingen funn
Ellingsen Seafood AS	Ingen funn
Gildeskål Forskningsstasjon AS	Avvik
Kobbvåglaks AS	Anmerkning
Lovundlaks AS	Anmerkning
Nordlaks Oppdrett AS	Ingen funn
Nova Sea AS	Ingen funn

I tillegg til det konkrete spørsmålet om risikovurdering av kjemisk avlusning har Fylkesmannen etterspurt informasjon om kjemisk avlusning i perioden 2014-2017 samt selskapenes strategi for avlusning fra 2018 og fremover. Vi har oppsummert viktige fellestrekk fra besvarelsene nedenfor.

- Nesten alle selskapene omtaler Slice som ett av sine (rutinemessig) forebyggende tiltak mot lakselus, og Fylkesmannen mener det er uheldig dersom et legemiddel brukes uten at det reelle behovet vurderes fra gang til gang. Slice er et legemiddel med virkestoffet emamectin benzoat, og brukes i stor grad som påslagshemmer på nyutsatt smolt. Mange av selskapene har ikke risikovurdert bruk av Slice, selv der fremstår som om middelet det er rutinemessig i bruk. Der selskapene har vurdert risikoen er den oppgitt å være lav fordi emamectin benzoat brukes på liten fisk og mengden legemiddel derfor oppgis å være liten. Ingen selskap har vurdert kvantitativ risiko ved sine enkeltlokaliteter basert på lokale forhold og faktisk mengde som brukes.
- Fylkesmannen ser det som positivt at alle selskapene har tatt i bruk ikke-medikamentelle metoder til avlusning (Optilicer, Hydrolicer, FLS, Thermolicer, Skamik), og at en rekke av selskapene også har flere alternativer tilgjengelig. Det virker som om det har vært stor fremgang i dette arbeidet i perioden 2014-2017, og de fleste selskapene uttrykker eksplisitt at ikke-medikamentelle metoder skal prioriteres foran bruk av kjemisk avlusning så lenge dette anses som forsvarlig med tanke på fiskevelferd.
- Flere av selskapene henviser til fiskehelsetjenesten som foreskriver legemiddelet å ta hensyn til ytre miljø. Det er korrekt at foreskrivende veterinær plikter å gjøre en slik vurdering, men Fylkesmannen vil presisere at dette ikke fristiller selskapet fra å

dokumentere gjennom sitt internkontrollsystem at risiko for ytre miljø ved kjemisk avlusning er vurdert. Dette kravet skal sikre at det arbeides systematisk med temaet, og bidrar til at kunnskap om lokale forhold legges til grunn i vurderingene.

- Fylkesmannen ser positivt på at alle selskapene har oppgitt at de bruker ulike forebyggende metoder som luseskjørt, bruk av rensefisk etc.

Videre arbeid med risikovurdering

Ved avvik har Fylkesmannen spesifisert krav om redegjørelse i kontrollrapport utstedt til selskapet. I denne brevkontrollen har Fylkesmannen ikke etterspurt redegjørelse eller lagt opp til videre oppfølging av de selskapene som kun er gitt anmerkning. Vi forventer likevel at alle selskapene tar vår tilbakemelding med i sitt videre arbeid med risikovurdering av kjemisk avlusning.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Maria L. Seivåg
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Mottakerliste:

GILDESKÅL FORSKNINGSSTASJON AS Lovundlaks AS v/Jacob Palmer Meland	Øya 49	8140	INNDYR
Mattilsynet - Region Nord	Felles postmottak, Postboks 383	2381	Brumunddal
EIDSFJORD SJØFARM AS Lovundlaks AS v/Håvard Hestvik	Postboks 84	8401	SORTLAND
KOBbvÅGLAKS AS	Flatøyveien 63	8850	HERØY
LOVUNDLAKS AS	Postboks 4	8764	LOVUND
NORDLAKS OPPDRETT AS Kobbvåglaks AS v/Jan-Terje Mikalsen	Postboks 224	8455	STOKMARKNES
Nordlaks Oppdrett AS v/Stig Amundsen Eidsfjord Sjøfarm AS v/Ragnhild Berg Ellingsen Seafood AS v/Steinar Myrvold			
NOVA SEA AS Gildeskål Forskningsstasjon AS v/Gøran Jensen Nova Sea AS v/Samuel Anderson	Postboks 34	8764	LOVUND
ELLINGSEN SEAFOOD AS Fiskeridirektoratet Region Nordland	Postboks 56 Postboks 185 Sentrum	8320 5804	SKROVA Bergen